

Dato	12. oktober 2018
Sagsbehandler	Freshta Amiri
Mail	fam@vd.dk
Telefon	+45 7244 3038
Dokument	18/04177-16
Side	1/7

Vejdirektoratets afgørelse på klage over Halsnæs Kommunes afgørelse af 2. marts 2018 om istandsættelse

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 6. marts 2018. Du har klaget over Halsnæs Kommunes afgørelse af 2. marts 2018 om istandsættelse af R-stien, W-vej samt M.

Landinspektørfirma A/S har på vegne af dig sendt partshøringsbemærkninger i mail af 28. august 2018. Jeres bemærkninger har ikke givet anledning til at ændre vores vurdering af sagen.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet opretholder Halsnæs Kommunes afgørelse om istandsættelse, men tilsidesætter udgiftsfordelingen, som hjemvises til fornyet behandling.

Vores kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks., at en privat fællesvej skal vedligeholdes, herunder som et samlet arbejde. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Vi kan heller ikke tage stilling til privatretlige forhold, herunder spørgsmålet om vejret.

¹ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016.

² Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018

Klagen til Vejdirektoratet

Du har i brev af 6. marts 2018 klaget over Halsnæs Kommunes afgørelse af 2. marts 2018 vedrørende den samlede istandsættelse af R-stien, W-vej samt M.

Du mener, at det ikke er rimeligt, at du skal betale for istandsættelsen af veje, som du ikke har vejret til. Dette er uddybet i mail af 28. august 2018, se nedenfor.

Sagens oplysninger

M er en privat fællesvej beliggende delvist i sommerhusområde og i landzone. M administreres af Halsnæs Kommune, jf. privatvejslovens § 1, stk. 2.

Den del af vejen, som er beliggende i sommerhusområde, jf. planlovens⁴ bestemmelser, administreres af kommunen efter reglerne i privatvejslovens afsnit III. Det fremgår af privatvejslovens § 3, stk. 1.

Halsnæs Kommune havde den 29. februar 2016 tilbagekaldt sit påbud af 2. november 2015 vedrørende vedligeholdelse af den private fællesvej M ud for nr. a. Kommunen havde ikke forholdt sig til din indsigelse om, at du ikke havde vejret til M.⁵

Det fremgår af den nuværende sag, at kommunen den 24. juli 2017 udsendte en partshøring til dig om den forstående istandsættelse af M, R-stien og W-vej i sommerhusområde. Det fremgik af høringsbrevet, at vedligeholdelsespligten påhvilede dem med vejret jf. privatvejslovens § 44, og at brevet var sendt ud til de grundejere, der måtte formodes at have vejret til vejene. Det fremgår af sagen, at din ejendom matr.nr. a, grænser op til den private fællesvej, M, Kommunen besluttede, at M, R-stien og W-vej, som udgør en færdselsmæssig enhed skal istandsættes ved et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1, så udgifterne ved arbejdet fordeles mellem samtlige bidragspligtige under et. Det fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 6. Kommunen har fordelt udgifterne i henhold til privatvejslovens § 45a.

Kommunen indledte den skriftlige procedure efter privatvejslovens § 48, stk. 4, og fristen for at komme med indsigelser og bemærkninger blev sat til den 25. august 2017.

Kommunen har meddelt, at de forinden havde indhentet et prisoverslag fra Colas.

Du har i mail af 25. august 2017 gjort gældende, at du ikke har vejret til de pågældende veje, hvorfor du ikke vil betale for istandsættelsen. Halsnæs Kommune har i brev af 30. august 2017 taget stilling til din indsigelse om, at du som tilgrænsende grundejer ikke har vejret til de pågældende veje. Kommunen vurderer ikke, at du har dokumenteret, at du ikke har vejret til U-vej, og dermed også M.

⁴ Lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 287 af 16. april 2018. Loven administreres af Erhvervsministeriet, bortset fra VVM sager, der administreres af Miljø- og Fødevareministeriet

⁵ Vejdirektoratets j.nr.: 15/17221

Byrådet besluttede på mødet den 19. december 2017, at der skal foretages istandsættelse af R-stien, W-vej samt M beliggende i sommerhusområde.

Halsnæs Kommune træffer i brev af 2. marts 2018 den endelige afgørelse om istandsættelsen af R-stien, W-vej samt M som et samlet arbejde. Kommunen henviser desuden til, at udgiftsfordelingen er foretaget efter privatvejslovens § 45a, stk. 2.

Kommunen oplyser i sin udtalelse, af 5. juli 2018, at T-vej er en privat fællesvej beliggende i landzone, og at du også deltager i betalingen for istandsættelsen af T-vej, idet du bruger den pågældende vej.

Kommunen oplyser desuden i sin udtalelse af 5. juli 2018, at den har fastsat bidraget af din landbrugsejendom til samme størrelse som de tilgrænsende sommerhusejere, da den har lagt vægt på, at du har oplyst, at du ikke bruger M, og samtidig lagt vægt på, at der kører landbrugsmaskiner på M, og du har en landbrugsejendom.

Kommunen skriver, at den ikke har reduceret dit bidrag efter § 45 a, idet bestemmelsen ikke referer til § 49 eller § 51.

Hvilke regler gælder?

Reglerne om istandsættelse af private fællesveje i byer og bymæssige områder

Det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, som skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdselsens art og omfang, herunder holde vejen forsynet med forsvarligt afløb. Undtaget fra denne forpligtelse er dog ejere, som over for kommunen kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 44.

Hvis vejen ikke er i god og forsvarlig stand, bestemmer kommunen, i hvilket omfang og på hvilken måde den private fællesvej med tilhørende afløb skal vedligeholdes. Kommunen bestemmer, hvornår arbejdet skal være afsluttet, og om det skal udføres som et påbud til den enkelte vedligeholdelsespligtige, eller om det skal udføres som et samlet arbejde, jf. lovens § 45, stk. 2-4.

Kommunen kan bestemme, at flere private fællesveje, der udgør en færdselsmæssig enhed skal istandsættes ved et samlet arbejde, jf. § 55, stk. 1, så udgifterne ved arbejdet fordeles mellem samtlige bidragspligtige under et. Det fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 6.

Der findes ikke særlige retningslinjer for, hvornår kommunalbestyrelsen kan betragte flere private fællesveje for en færdselsmæssig enhed. Det er dog efter Vejdirektoratets opfattelse en forudsætning, at det er muligt at bevæge sig fra den ene private fællesvej eller private fællessti til den næste i den færdselsmæssige enhed uden at skulle krydse en offentlig vej eller offentlig sti.

Det fremgår af privatvejslovens § 45 a, stk. 2, at hvis en fordelingsvej i et sommerhusområde indgår i en afgørelse vedrørende flere private fællesveje, der udgør en færdselsmæssig enhed, jf. § 45, stk. 6, fordeles de samlede udgifter efter § 49.

Når kommunen bestemmer, at et konkret påbudt arbejde skal udføres som et samlet arbejde, skal kendelsen udfærdiges i overensstemmelse med procedurereglerne i privatvejslovens § 48.

Inden kommunen træffer afgørelse om istandsættelse af en vej som et samlet arbejde, skal kommunen enten afholde vejsyn eller møde eller gennemføre en skriftlig procedure. Det fremgår af privatvejslovens § 48, stk. 1.

Kommunen fordeler udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret efter reglerne i § 51, medmindre der foreligger privatretlige aftaler, vedtægter eller lignende mellem grundejerne. Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 1.

Ejere af ejendomme har krav på en passende nedsættelse af bidraget, når deres ejendomme grænser til en anden privat fællesvej eller fællessti, hvortil ejeren har vejret, end de veje, der er omfattet af kommunens afgørelse. Det fremgår af § 51, stk. 4.

Om vejret

En vejret er den ret, som ejeren af en ejendom har over en privat fællesvej eller privat fællessti, der tjener som færdselsareal for ejendommen, jf. lovens § 10, nr. 5. En person, der har vejret, er vejberettiget, jf. lovens § 10, nr. 6.

Ejeren kan have vejret til mere end én privat fællesvej eller kan have direkte adgang til en offentlig vej. Det er uden betydning for vejrettens eksistens, om vejretten udnyttes eller kan udnyttes, og om der er etableret en overkørsel til vejen.

En vejret stiftes typisk ved en privat aftale mellem ejerne af de berørte ejendomme. Men den kan også erhverves ved hævd, eller være tildelt af en myndighed efter bestemmelser i lovgivningen, f.eks. ved udlæg efter privatvejslovens § 26, stk. 2, eller ved ekspropriation.

Dokumentation for vejret kan foreligge som en tinglyst servitut på den tjenende (vejejerens) ejendom, ved vejejerens anerkendelse af vejretten, eller være fastslået i en dom.

Om sådanne servitutrettigheder eksisterer, er derfor som udgangspunkt et privatretligt anliggende mellem ejeren af den ejendom, vejen ligger på, og ejeren af den ejendom, der ønsker at bruge eller faktisk bruger vejen som adgangsvej til sin ejendom.

Hverken kommunen eller Vejdirektoratet kan tage stilling til dette spørgsmål. I tilfælde af uenighed mellem sagens parter må sagen afgøres ved domstolene.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Vi har – indledningsvis – noteret os, at kommunen forud for den endelige udgiftsfordeling har parts-hørt dig i brev af 24. juli 2017. Du har således haft mulighed for at komme med din indsigelse om, at du ikke har vejret til M, og dette har kommunen også forholdt sig til i brev af 30. august 2017.

Vedrørende vejret

Som nævnt ovenfor fremgår det af § 44, 2. pkt., at de ejere, der kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen, ikke har vedligeholdelsesforpligtigelse.

Det er kommunen – som vejmyndighed – der vurderer (skønner), om en grundejer på tilstrækkelig måde har dokumenteret, at denne ikke har vejret til vejen.

Du har i dit høringssvar af 25. august 2017 anført, at du ikke har udkørsel til M, og dermed ikke har vejret til M.

Halsnæs Kommune har i brev af 30. august 2017 taget stilling til din indsigelse om, at du som tilgrænsende grundejer ikke har vejret til de pågældende veje. Kommunen skriver, at hvorvidt du har udkørsel eller ej til vejen er ikke af relevans for, om du har vejret. Kommunen vurderer ikke, at du har dokumenteret, at du ikke har vejret til M.

Vi kan som klagemyndighed ikke tage stilling til kommunens skøn jf. ovenfor. Vi har ikke grundlag for at mene, at kommunen har varetaget usaglige hensyn.

Udgiftsfordelingen

Vi har dernæst noteret os, at kommunen har benyttet sig af de korrekte bestemmelser i lovens §§ 44-55 i forbindelse med udarbejdelse af udgiftsfordelingen.

Halsnæs Kommune har i henhold til privatvejslovens § 45a, stk. 2, truffet afgørelse om, at flere private fællesveje, udgør en færdselsmæssig enhed, jf. § 45, stk. 6. Kommunen skal således i henhold til § 49 fordele de samlede udgifter.

Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 1, at kommunen fordeler udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret efter reglerne i § 51.

Kommunen har fordelt udgifterne efter ejendommenes benyttelse, jf. privatvejslovens § 51, stk. 1.

Vi kan dog konstatere, at du også har en vedligeholdelsesforpligtigelse for den private fællesvej, T-vej.

Halsnæs Kommune burde således have nedsat dit bidrag i henhold til § 51, stk. 4, idet din ejendom grænser til en anden privat fællesvej, hvortil du har vejret, herunder T-vej.

Vejdirektoratet skal derfor bede Halsnæs Kommune om at genoptage udgiftsfordelingen og udfærdige en ny og lovlig udgiftsfordeling, hvor du får nedsættelse af bidraget i henhold til privatvejslovens § 51, stk. 4.

Partshøringsbemærkninger

Landinspektørfirma A/S har på vegne af dig sendt partshøringsbemærkninger i mail af 28. august 2018.

I gør gældende, at for at der kan være tale om vejret til en privat fællesvej, skal ejeren kunne benytte denne som adgangsvej til sin ejendom. I henviser i den forbindelse til § 1 i Lov om Private vejrettigheder nr. 143 af 13. april 1938, hvori det antages at der er vejret, hvis en vej ifølge matrikelkortet er eneste eller den væsentligste adgang til ejendommen.

I henviser til, at M (den del der ligger i sommerhusområde) ses ikke at være en del af adgangsarealet til matr.nr. a. Ejendommen har i stedet adgang via T-vej til den offentlige vej Tp-vej. I mener, at alene dette forhold tilsiger det modsatte af kommunens antagelse – nemlig at der ikke er vejret, idet arealet ikke udgør en del af adgangen fra offentlig vej til ejendommen matr.nr. a.

I gør gældende, at den omvendte bevisførelse i privatvejslovens § 44, må antages at gælde i situationer, hvor kommunen med rimelighed har antaget, at der er vejret, dvs. hvor vejen rent faktisk er eneste eller en vigtig adgangsvej til en ejendom. I mener således, at vejrettigheder er knyttet til kravet om adgang til offentlig vej for en samlet fast ejendom, og at eftersom der ikke er basis for denne antagelse i denne sag, bør udgangspunktet være omvendt – nemlig at der ikke er vejret.

I mener derfor, at kommunens skøn er baseret på usaglige antagelser, herunder at der er vejret blot fordi man grænser til en vej.

Vi kan oplyse, at det er uden betydning for vejrettens eksistens, om vejretten udnyttes eller kan udnyttes, og om der er etableret en overkørsel til vejen. Der er således ikke et krav om, at man har en adgangsvej til sin ejendom via den private fællesvej. Ejeren kan desuden have vejret til mere end én privat fællesvej.

Jeres fortolkning af vejretten er en formodningsregel, herunder at det antages, at man har vejret til en privat fællesvej, hvis det er den eneste eller væsentligste adgangsvej til ens ejendom. Dette er ikke en gyldighedsbetingelse for at man har vejret, idet det som nævnt ikke er et krav at man har udkørsel til den pågældende vej.

Vi kan i denne konkrete sag konstatere, at M's ejendom matr.nr. a, grænser op til den private fællesvej, M. Det fremgår af sagen, at kommunen har vurderet, at M ikke har dokumenteret, at han ikke har vejret, hvorfor kommunen i henhold til privatvejslovens § 44, hvoraf det fremgår, at ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdselsens art og omfang, har pålagt ham at betale for vedligeholdelsen af de private fællesveje som en færdselsmæssig enhed, jf. privatvejslovens § 45 a.

Vi har ikke grundlag for at mene, at kommunen i forbindelse med sit skøn har lagt vægt på usaglige hensyn. Vejret er som nævnt et privatretligt forhold, og ved uenighed, skal dette afgøres ved domstolene.

Konklusion

Vejdirektoratet opretholder Halsnæs Kommunes afgørelse om istandsættelse, men tilsidesætter udgiftsfordelingen, som hjemvises til fornyet behandling.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

I er velkomne til at kontakte mig, hvis I har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Halsnæs Kommune.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen⁶ og databeskyttelseslovens⁷ bestemmelser.

⁶ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁷ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>